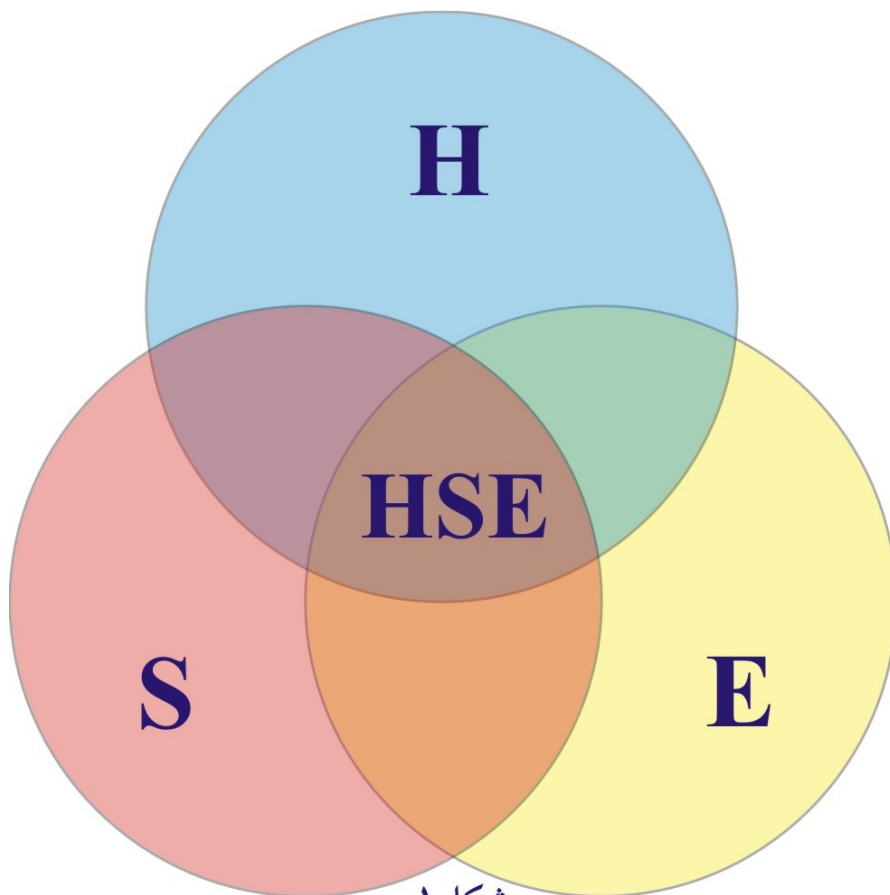

HSE سیستم نوین بهداشت، ایمنی و محیط زیست در صنعت

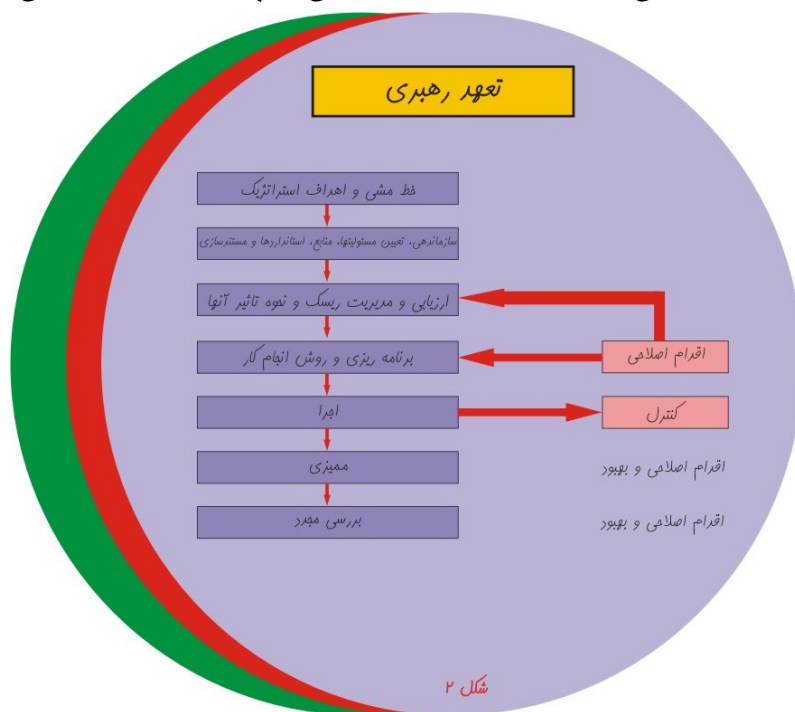
امروزه فلسفه HSE با نگرشی نوین به عوامل بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی در صنعت نفت، از اهمیت ویژه ای در توسعه همه جانبه کشور و پیشرفت و رشد جامعه انسانی برخوردار است.

سیاستهای اتخاذ شده در این نگرش براساس اهدافی از جمله کاهش آثار نامطلوب صنعت بر محیط، افزایش آثار مثبت صنعت بر جامعه، افزایش تامین ایمنی کارکنان، تجهیزات و تاسیسات در مراکز صنعتی، کاهش حوادث و آسیب های محیط های صنعتی، به پایین ترین میزان ممکن از طریق حذف شرایط ناامن و حفاظت هرچه بیشتر از محیط زیست تعیین و تبیین شده اند.

در طول سالیان متمادی، مباحث ایمنی، بهداشت و محیط زیست در صنعت نفت مطرح بوده است. امروزه با نگاهی ریزبین و پر دقت همراه با نظارت مدیریتی واحد به صورت سیستماتیک و همه جانبه به این مباحث پرداخته شده است.

شکل 1 و 2 مفهوم HSE و تعامل آنها با یکدیگر را نشان می دهد. همچنین چرخه نظام مدیریت HSE در صنعت نفت در این نمودارها تبیین شده است. نظام مدیریت فراگیر HSE با ایجاد بستر فرهنگی به تبیین تاثیر متقابل عوامل بهداشت، ایمنی و محیط زیست پرداخته و از این روش نواقص، مخاطرات بالقوه، حوادث و مشکلات را مورد ارزیابی قرار داده و روشهای مبتنی بر پیشگیری را ارائه می دهد.

هر چند دستیابی به نظامی خلاق در ساختار مدیریت فراگیر بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE.MS) و رویکرد یکپارچه سازی فرایندها و گردش کار فعالیتهای سه گانه بهداشت، ایمنی و محیط زیست در تمامی سطوح صنعت نفت نیازمند تلاشهای زیادی است اما متخصصین و مدیران صنعت در سالهای اخیر گامهای موثری در جهت شکل گیری ساختار HSE.MS و ارتقای اهداف این نظام مدیریتی برداشته اند.

بطوریکه امروزه صنعت نفت در این فاصله زمانی کوتاه شاهد کسب موفقیت هایی در این سه مقوله بوده است. از میان این موفقیت ها می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- انتخاب فرایندها و تولید محصولات سازگار با محیط زیست در طرحهای جدید و اجرای طرح ارزیابی آثار زیست محیطی قبل از احداث و استقرار سیستم مدیریت زیست محیطی در تمامی مجتمع ها. همچنین، اصلاح فرایندهای موجود به منظور به حداقل رسانیدن

ضایعات تولیدی، حرکت به سمت Zero discharge و تصفیه پساب های صنعتی و بهداشتی و توسعه فضای سبز.

- جلوگیری از سوزانده شدن 241 میلیون فوت مکعب گاز و کاهش انتشار آلاینده ها در حدود 18 هزار تن با اجرای طرح آماک یکی از بزرگترین پروژه های جمع آوری گازهای همراه نفت، جلوگیری از سوزانده شدن 320 هزار بشکه نفت با بهره گیری از دستگاه سیار فراورش نفت (MOT) در مناطق نفت خیز جنوب، کاهش آلاینده های هوا از طریق تولید و توزیع بنزین بدون سرب در سراسر کشور (از ابتدای سال 1381) و توزیع گازوییل کم گوگرد (PPM 500) در شهرهای بزرگ.

- کاهش آلودگی هوای 19 شهر بزرگ با احداث 71 جایگاه عرضه گاز طبیعی فشرده (CNG)، افزایش سهم گاز طبیعی در سبد انرژی کشور از 38 درصد (در سال 1375) به 56 درصد (در سال 1383) و افزایش خانوارهای برخوردار از گاز طبیعی از تعداد 9 میلیون و 445 هزار و 386 خانوار (در سال 1382) به 10 میلیون و 222 هزار خانوار (در سال 1383) بخشی از فعالیتهای مجموعه صنعت نفت در زمینه محیط زیست و در راستای توسعه پایدار است.

براساس خط مشی HSE وزارت نفت، هدف HSE، حذف تمامی حوادث و آثار زیانبار بر افراد و محیط زیست و حرکت در راستای توسعه پایدار، افزایش بهره وری، رشد و بالندگی نیروی انسانی با فراتر رفتن از استانداردهای روز است.

در سالهای اخیر ضریب شدت حوادث و ضریب تکرار حوادث به میزان قابل توجهی کاهش پیدا کرده است، برای نمونه در یک واحد تولیدی صنعت نفت، رکورد 20 میلیون نفر ساعت کار بدون حادثه بدست آمده است.

در این سیستم تمامی مسایل مربوط به بهداشت حرفه ای، بهداشت محیط، بهداشت عمومی، بهداشت روانی و بهداشت تغذیه و همچنین پیگیری مشکلات درمانی کارکنان با اجرای روش های یکسان و با نظارتهای مستمر، کنترل می شوند. همچنین در نهایت از اجرای صحیح برنامه های شناسایی، ارزیابی و کنترل موثر ریسک فاکتورهای بهداشتی، اطمینان حاصل می شود.

با نیاز سنجی و بکارگیری برنامه های کاربردی بهداشت و ایجاد انگیزه لازم به منظور پیروی از روشهای اجرایی تدوین شده در این نظام، در آینده ای نه چندان دور شاهد ارتقای سلامت کارکنان، حذف و یا کنترل تمامی ریسک فاکتورهای بهداشتی، تطابق بهینه کار با انسان و در نهایت تسهیل دستیابی به اهداف HSE خواهیم بود.

منبع: اداره کل بهداشت، ایمنی و محیط زیست وزارت نفت